

Deontologische code voor lokale mandatarissen

GEMEENTERAAD EN COLLEGE VAN BURGEMEESTER EN SCHEPENEN

RAAD VOOR MAATSCHAPPELIJK WELZIJN, VAST BUREAU EN BIJZONDER
COMITÉ VOOR DE SOCIALE DIENST

GEMEENTE & OCMW HECHTEL-EKSEL

Inhoud

Toepassingsgebied	3
Algemene Bepalingen.....	4
Belangenvermenging en de schijn ervan.....	5
Corruptie en de schijn ervan	6
Het aannemen van geschenken	6
Het aannemen van persoonlijke geschenken, voordelen en diensten	7
Het aannemen van uitnodigingen (voor bijvoorbeeld diners of recepties)	7
Het accepteren van reizen, verblijven en werkbezoeken	7
Het gebruik van faciliteiten en middelen van het lokaal bestuur	8
Omgaan met informatie	8
Informatiebemiddeling.....	9
Deontologische vorming	10
Administratieve begeleiding en ondersteuning	11
Media en publiciteit	12
Onderlinge omgang en afspraken over vergaderingen	13
Bespoedigingstussenkomsten	14
Begunstigingstussenkomsten.....	14
Naleving en handhaving van de deontologische code	15
Het voorkomen van mogelijke schendingen	16
Het signaleren van vermoedens van schendingen	16
Het vooronderzoek naar vermoedens van schendingen van de deontologische code	17
Het onderzoeken van vermoedens van schendingen door de deontologische commissie.....	18
Gevolg.....	21
Advies door de deontologische commissie	21
Bijlage: wetteksten	23

Toepassingsgebied

Artikel 1

De deontologische code is van toepassing op de lokale mandatarissen:

- De voorzitter van de gemeenteraad en raad voor maatschappelijk welzijn,
- De gemeenteraadsleden en leden van de raad voor maatschappelijk welzijn,
- De burgemeester en voorzitter van het vast bureau,
- De schepenen en leden van het vast bureau,
- De voorzitter en leden van het bijzonder comité voor de sociale dienst.

Deze code is bij uitbreiding eveneens van toepassing op leden die op voorstel van de fracties in de gemeenteraad of raad voor maatschappelijke welzijn worden aangeduid om te zetelen in adviesraden of overlegstructuren of andere organismen waarin de gemeente of het OCMW is vertegenwoordigd, leden die door het college of vast bureau zijn afgevaardigd om te zetelen in organen van extern verzelfstandigde agentschappen, adviesraden of overlegstructuren of andere organismen waarin de gemeente of het OCMW vertegenwoordigd is en op de vertrouwenspersonen zoals voorzien in art. 16 en art. 155 van het Decreet Lokaal Bestuur.

Lokale mandatarissen die namens de gemeente of het OCMW andere mandaten bekleden, zijn in die hoedanigheid eveneens ertoe gehouden de bepalingen van de deontologische code na te leven. Dit geldt zowel voor de mandaten die rechtstreeks in verband staan met hun ambt als voor alle hiervan afgeleide mandaten.

Indien een mandaat namens de gemeente of het OCMW wordt opgenomen door een extern persoon, dus niet vermeld onder het eerste lid van dit artikel, zal bij diens aanstelling gevraagd worden deze deontologische code te onderschrijven. Aan de externe persoon zal bij de goedkeuring van zijn aanstelling of voordracht een exemplaar van de deontologische code bezorgd worden.

De lokale mandatarissen zullen er tevens over waken dat zij, ook buiten het kader van deze mandaten, geen dienstverlenende activiteiten ontplooiën die afbreuk doen aan de eer en de waardigheid van hun ambt.

Het in deze code gehanteerd begrip 'burger' moet zo begrepen worden dat het begrip 'burger' ook slaat op groepen, verenigingen, bedrijven en andere organisaties of entiteiten die particuliere belangen nastreven of behartigen.

Algemene Bepalingen

Artikel 2

De lokale mandatarissen verbinden zich te laten leiden door de deontologische code, die een leidraad vormt voor de principes die verweven zijn met de aard van de dienstverlening zelf. Bij het uitoefenen van hun dienstverlening, en in het onderlinge contact, moeten zij zich bewust zijn van de vertegenwoordigende rol die zij toebedeeld krijgen.

De artikelen van deze deontologische code zijn gebouwd op de principes van onafhankelijkheid, vertrouwelijkheid, discretie, dienstvaardigheid, openheid, eerlijkheid en zorgvuldigheid.

Artikel 3

De lokale mandatarissen zullen voor de omschrijving van hun dienstverlenende activiteiten geen termen gebruiken die verwarring kunnen scheppen met officiële, door de overheden ingestelde instanties belast met het verstrekken van informatie of met de behandeling van klachten. Het gebruik van de termen 'ombuds-', 'klachtendienst' en andere afleidingen of samenstellingen is verboden.

Artikel 4

Bij hun optreden op en buiten het lokale bestuursniveau en in hun contacten met individuen, groepen, instellingen, media en bedrijven, geven de lokale mandatarissen principieel voorrang aan het algemeen belang boven het particulier belang.

Artikel 5

Elke vorm van rechtstreekse dienstverlening, informatiebemiddeling, doorverwijzing of begeleiding gebeurt zonder enige materiële of geldelijke tegenprestatie van welke aard of omvang ook en mag geen vorm van cliëntenwerving inhouden.

Artikel 6

De lokale mandatarissen staan op dezelfde gewetensvolle manier ten dienste van alle burgers zonder onderscheid van geslacht, huidskleur, afstamming, sociale stand, nationaliteit, filosofische en/of religieuze overtuiging, ideologische voorkeur, seksuele voorkeur of persoonlijke gevoelens.

Artikel 7

Alle vormen van schijndienstbetoon, waarbij lokale mandatarissen bewust, maar onterecht, de indruk wekken dat zij bij de goede afloop van een dossier daadwerkelijk tussenbeide zijn gekomen, zijn verboden.

Artikel 8

Alle vormen van dienstbetoon waarbij lokale mandatarissen ongepast optreden om een gunstige afloop van een dossier te bewerkstelligen, zijn verboden.

Artikel 9

De lokale mandataris neemt niet deel aan adviesraden als stemgerechtigd lid. Indien de mandataris toch deelneemt aan adviesraden, informatiesessies of inspraakmomenten, dan is dit als waarnemend lid waarbij hij/zij de nodige terughoudendheid aan de dag legt. Hij/zij eerbiedigt de inbreng van de leden van de adviesraad en van de burgers. Het is de bevoegde schepen of burgemeester bijvoorbeeld wel toegestaan toelichting te geven betreffende het te bespreken onderwerp.

Belangenvermenging en de schijn ervan**Artikel 10**

Het kader om belangenvermenging tegen te gaan wordt in de eerste plaats gevormd door de regelgeving die lokale besturen beheerst, in het bijzonder het Decreet Lokaal Bestuur.

Een lokale mandataris mag zijn/haar invloed en stem niet gebruiken voor het eigen rechtstreeks en persoonlijk belang. Dat mag ook niet voor het rechtstreeks en persoonlijk belang van een ander persoon of het belang van een organisatie bij wie hij/zij een directe of indirecte betrokkenheid heeft.

Artikel 11

Een lokale mandataris gaat actief en uit zichzelf vormen van belangenvermenging, en de schijn daarvan, tegen. Een lokale mandataris neemt geen deel aan de bespreking en de stemming wanneer er sprake is van een beslissing waarbij belangenvermenging speelt.

Bij het aangaan van privaat-publieke samenwerkingsrelaties (van welke aard ook) dienen mandatarissen (de schijn van) bevoordeling in strijd met eerlijke concurrentieverhoudingen te voorkomen. Zij dienen zich te houden aan de algemene regels met betrekking tot behoorlijk bestuur, zo onder meer het gelijkheidsbeginsel, het transparantiebeginsel en de onpartijdigheid.

Aldus neemt de lokale mandataris niet deel aan de bespreking en stemmingen wanneer deze betrekking hebben op een rechtstreeks en persoonlijk belang van zijn/haar echtgenoot, of bloed- of aanverwanten tot en met de vierde graad. Voor de toepassing van deze bepaling worden personen die wettelijk samenwonen met echtgenoten gelijkgesteld.

Artikel 12

Een lokale mandataris beseft dat mogelijke belangenvermenging niet beperkt is tot de bespreking en stemming. Daarom zorgt een lokale mandataris dat er ook geen enkele beïnvloeding is tijdens de andere fases van het besluitvormingsproces.

Artikel 13

Een lokale mandataris zorgt dat bij contacten met de burger nooit de schijn gewekt wordt dat andere belangen dan het algemeen belang begunstigd (kunnen) worden.

Artikel 14

Een lokale mandataris mag de in artikel 10 van het Decreet Lokaal Bestuur genoemde functies niet uitoefenen.

Artikel 15

Een lokale mandataris mag de in artikel 27, §2 van het Decreet Lokaal Bestuur genoemde overeenkomsten en handelingen niet aangaan of stellen.

Artikel 16

Een mandataris mag geen andere functies opnemen wanneer die een structureel risico vormen voor een integere invulling van zijn/haar mandaat. In geen geval mag een bijkomend mandaat of dienstverlenende activiteit de eer en waardigheid van het ambt in het gedrang brengen.

Artikel 17

Een lokale mandataris meldt aan de algemeen directeur wanneer hij/zij substantiële financiële belangen heeft (bijvoorbeeld aandelen of opties) in een onderneming waarmee de gemeente zaken doet of waarin de gemeente een belang heeft. De lokale mandataris onthoudt zich vervolgens om deel te nemen aan procedures, beraadslagingen en stemmingen die nauw verbonden zijn met deze onderneming.

Corruptie en de schijn ervan

Artikel 18

Een lokale mandataris mag zijn/haar invloed en stem niet laten kopen of beïnvloeden door geld, goederen, diensten of andere gunsten die hem/haar gegeven of beloofd worden.

Artikel 19

Een lokale mandataris moet actief en uit zichzelf doorheen het volledige besluitvormingsproces en in elke vorm van contact de schijn van corruptie tegengaan.

Het aannemen van geschenken

Artikel 20

Een lokale mandataris beschikt over een ruime mate aan onafhankelijkheid en is geheel vrij om zich in zijn/haar netwerken te bewegen en deel te nemen aan alle sociale activiteiten naar hun keuze. Ze zijn zich er alleen terdege van bewust dat het aannemen van geschenken van derden, of van uitnodigingen voor bijzondere gebeurtenissen, de schijn van partijdigheid kan wekken en zij doen er alles aan om die schijn weg te nemen of te voorkomen.

Een lokale mandataris neemt geen geschenken aan die hem/haar door zijn/haar functie worden aangeboden. Eventueel uitgezonderd zijn de incidentele, kleine attenties (zoals een bloemetje of een fles wijn) met een geringe materiële waarde waarbij de schijn van corruptie en beïnvloeding

minimaal is én waarbij minstens aan één van de onderstaande voorwaarden voldaan wordt:

- Het weigeren of teruggeven van het geschenk zou de gever ernstig kwetsen of bijzonder in verlegenheid brengen.
- De overhandiging van het geschenk vindt in het openbaar plaats.
- Het terugbezorgen van het geschenk is praktisch onwerkbaar.
- Het gaat om een prijs die door de lokale mandataris gewonnen wordt bij een tombola of activiteit.

Artikel 21

De gemeenteraad of raad voor maatschappelijke welzijn kan in concrete gevallen afwijken van de regels die gelden over het aannemen van geschenken. Dit kan enkel in volledige openbaarheid.

Het aannemen van persoonlijke geschenken, voordelen en diensten

---

Artikel 22

Een lokale mandataris accepteert geen persoonlijke geschenken, voordelen of diensten van anderen, die hem/haar uit door zijn/haar functie worden aangeboden of ontvangen, tenzij aan alle onderstaande voorwaarden voldaan wordt:

- Het weigeren ervan maakt het raadswerk onmogelijk of onwerkbaar.
- De schijn van corruptie of beïnvloeding is minimaal.

Artikel 23

Een lokale mandataris gebruikt die persoonlijke geschenken, voordelen of diensten die voor zijn/haar werk als mandataris aangenomen mogen worden, nooit voor privédoeleinden.

Het aannemen van uitnodigingen (voor bijvoorbeeld diners of recepties)

Artikel 24

Een lokale mandataris accepteert uitnodigingen (lunches, diners, recepties en andere) die door anderen betaald of gefinancierd worden enkel wanneer aan alle onderstaande voorwaarden voldaan wordt:

- De uitnodiging behoort tot de uitoefening van het werk als mandataris.
- De aanwezigheid kan worden beschouwd als functioneel (protocollaire taken, formele vertegenwoordiging van de gemeente, ...).
- De schijn van corruptie of beïnvloeding is minimaal.

Het accepteren van reizen, verblijven en werkbezoeken

Artikel 25

Een lokale mandataris accepteert werkbezoeken, waarbij reis- en verblijfkosten door anderen betaald worden, alleen bij hoge uitzondering. Een dergelijke invitatie dient altijd besproken te worden op de gemeenteraad of raad voor maatschappelijke welzijn. De invitatie kan alleen geaccepteerd worden wanneer het bezoek aantoonbaar van belang is voor de gemeente of het

OCMW en de schijn van corruptie of beïnvloeding minimaal is. Hierbij kan onder meer rekening gehouden worden met de mate waarin dit hoofdzakelijk of geheel gefinancierd wordt door private bedrijven of particulieren.

Van een dergelijk werkbezoek wordt altijd (schriftelijk) verslag gedaan aan de raad. Dit verslag dient opgemaakt te worden binnen uiterlijk 2 maanden na de beëindiging van het werkbezoek.

Het gebruik van faciliteiten en middelen van het lokaal bestuur

Artikel 26

Een lokale mandataris houdt zich aan de regels die vastgelegd zijn over het gebruik van faciliteiten en middelen van het lokaal bestuur.

Artikel 27

Een lokale mandataris houdt zich aan de regels die vastgesteld zijn voor het gebruik van interne voorzieningen die voor het werk als mandataris worden voorzien zoals opgenomen in het huishoudelijk reglement.

Artikel 28

Een lokale mandataris houdt zich aan de regels over onkostenvergoedingen zoals eventueel vastgesteld in het huishoudelijk reglement.

Omgaan met informatie

Artikel 29

De gemeenteraad en raad voor maatschappelijke welzijn werkt onder het principe van principiële openbaarheid. Zij ziet erop toe dat het college van burgemeester en schepenen en vast bureau alle relevante informatie aangaande dossiers, stukken en akten openbaar toegankelijk maakt.

Artikel 30

Een lokale mandataris communiceert eerlijk over de redenen en motieven op basis waarvan hij/zij individueel gestemd heeft. Daarnaast communiceert een lokale mandataris eerlijk over de redenen en motieven op basis waarvan de raad als geheel de beslissing genomen heeft.

Artikel 31

Een lokale mandataris is gebonden aan het beroepsgeheim wanneer hij/zij door de functie van lokale mandataris kennis krijgt van geheimen die door personen aan de gemeente of het OCMW zijn toevertrouwd. Bekendmaking van deze geheimen is verboden, behalve wanneer de wet de openbaring oplegt of mogelijk maakt.

Daarnaast zijn mandatarissen ook gebonden aan de regels van de geldende privacywetgeving (GDPR). Persoonlijke zaken uit personeelsdossiers of persoonlijke informatie van mensen die een sociale premie aanvragen vallen alleszins onder het beroepsgeheim. Deze gegevens moeten

beschermd worden en kunnen dus niet gedeeld worden.

Wanneer lokale mandatarissen over gevoelige persoonsgegevens beschikken, mogen zij de verdere verwerking niet verderzetten zonder expliciete toestemming van de betrokkene(n).

Artikel 32

Naast het strenge beroepsgeheim geldt eveneens een geheimhoudingsplicht voor lokale mandatarissen. Deze plicht beschermt wat besproken wordt tijdens een besloten vergadering (feiten, meningen, overwegingen...).

Dit betekent dat uit besloten vergaderingen géén vertrouwelijke informatie wordt gedeeld met personen die geen lid zijn van deze vergadering.

Artikel 33

Een lokale mandataris heeft een algemene discretieplicht. Hij/zij gaat op discrete, voorzichtige en ten opzichte van het gemeentelijk belang loyale wijze om met de informatie die hem/haar toekomt in de uitoefening van zijn/haar functie.

Onder discretieplicht verstaan we de plicht om ten aanzien van derden voorzichtig om te gaan met informatie die een lokale mandataris of externe vertegenwoordiger heeft. Het gaat daarbij over bepaalde informatie niet te verspreiden, maar ook over het plaatsen van bepaalde informatie in de juiste context en zich te realiseren dat informatie ook uit de context kan worden gehaald.

Artikel 34

Een lokale mandataris gebruikt de informatie die hij/zij kreeg door de uitoefening van zijn/haar functie enkel voor zijn/haar werk als mandataris en niet voor zijn/haar persoonlijk belang of voor het persoonlijk belang van anderen.

Artikel 35

Een lokale mandataris maakt brieven niet openbaar en stuurt e-mails niet door wanneer het niet zeker is dat de afzender daarmee zou instemmen. Bij twijfel over de bedoeling van de afzender wordt de expliciete toestemming gevraagd.

Een lokale mandataris geeft anderen geen inzage in de IT-toepassingen die hen ter beschikking zijn gesteld. Voorstellen van beslissingen van het college van burgemeester en schepenen of het vast bureau worden niet voorafgaandelijk aan de beslissing aan externen gecommuniceerd.

Informatiebemiddeling

Artikel 36

Het behoort tot de wezenlijke taken van de lokale mandataris informatie te ontvangen en te verstrekken, in het bijzonder over de diensten die instaan voor informatieverstrekking en over de

manier waarop de burger zelf informatie kan opvragen in het kader van de openbaarheid van bestuur.

De lokale mandatarissen verwijzen de vragensteller, waar mogelijk, naar de bevoegde administratieve dienst(en). Waar het gaat om de behandeling van klachten en/of conflicten, wordende belanghebbenden in eerste instantie doorverwezen naar het klachtenreglement en de voorziene kanalen (website, klachtenformulier).

In het kader van hun publiek mandaat kunnen lokale mandatarissen ten aanzien van burgers de rol van vertrouwenspersoon vervullen. Zij nemen daarbij de nodige discretie in acht.

Artikel 37

De lokale mandatarissen stellen informatie ter beschikking van de burger met betrekking tot de werking van de diensten die instaan voor de behandeling van klachtenover het optreden of het niet-optreden van de overheid.

Artikel 38

De lokale mandatarissen mogen bepaalde informatie niet meedelen:

- Informatie waarop de vraagsteller geen recht kan laten gelden;
- Informatie die de goede werking van de administratie in het gedrang kan brengen;
- Informatie die volgens de geldende regelgeving inzake privacy niet meegedeeld mag worden;
- Informatie die volgens de wettelijke en reglementaire bepalingen niet mag meegedeeld worden volgens de openbaarheid van bestuur;
- Informatie die ressorteert onder het beroepsgeheim.

De lokale mandataris zorgt ervoor dat vertrouwelijke en geheime informatie waarover hij beschikt niet wordt vrijgegeven en veilig wordt bewaard. Hij/zij maakt hetzij in eigen voordeel, hetzij ten voordele van derden, geen gebruik van de bij de uitoefening van zijn mandaat verkregen niet-openbare informatie.

Deontologische vorming

Artikel 39

Bij de aanvang van de lokale bestuursperiode kunnen de lokale mandatarissen een opleiding doorlopen die bestaat uit twee verschillende delen: de beginselen van de rechtstaat en de deontologische waarden.

Artikel 40

De opleiding kan intern of extern opgesteld worden.

De opleiding duurt minimaal 8 uur, waarbij de lokale mandataris na afloop een getuigschrift zal ontvangen als bewijs van het doorlopen van de opleiding. Indien de mandataris er niet in slaagt

dit getuigschrift te verkrijgen dient hij de opleiding opnieuw te doorlopen.

De algemeen directeur verleent voorafgaandelijk zijn/haar goedkeuring aan de vooropgestelde opleiding en de inhoud ervan.

De opleiding zal plaatsvinden in een lokaal dat door de gemeente of het OCMW beschikbaar gesteld wordt, en zal aanvangen op de dag en het uur dat de algemeen directeur ter kennis brengt minstens 20 kalenderdagen voor het starten van deze opleiding.

Artikel 41

Een niet-limitatieve lijst van thema's die behandeld worden in deze opleiding wat betreft de beginselen van de rechtstaat:

- De scheiding der machten
- De hiërarchie der normen
- De wet als het hoogste gezag
- Het verbod op willekeur
- Het belang en de wijze waarop mensenrechten gewaarborgd worden
- De fundamentele beginselen en werking van de Europese Unie
- De fundamentele beginselen en werking van het Europees verdrag voor de Rechten van de Mens

Wat betreft de deontologische waarden, dienen volgende thema's, niet-limitatief, teruggevonden te worden in de korte opleiding:

- De onafhankelijkheid
- De waardigheid, rechtschapenheid en kiesheid
- De discretieplicht
- De geheimhoudingsplicht
- Het verbod op discriminatie
- Het verbod op belangenvermenging, zelfs enige schijn daarvan
- Het verbod op bespoedigings- en begunstigingstussenkomsten

Administratieve begeleiding en ondersteuning

Artikel 42

De lokale mandatarissen kunnen de burgers ondersteunen en begeleiden in hun relatie met de administratie of met de betrokken instanties. Zij kunnen de burgers helpen om, via de daartoe geëigende kanalen en procedures, een aanvraag te richten tot de overheid, informatie te verkrijgen over de stand van zaken in een dossier, daarover nadere uitleg en toelichting te vragen en vragen te stellen over de administratieve behandeling van dossiers.

In geen enkel geval vergezellen de mandatarissen, met uitzondering van de leden van het college van burgemeester en schepenen en vast bureau, de burger bij de bevoegde dienst(en). Hun enige contactpersoon is steeds de algemeen directeur. Wanneer de diensten toch geconfronteerd worden met mandatarissen die de burgers vergezellen, dan verwijzen zij de mandataris door naar

de algemeen directeur.

Artikel 43

Bij de administratieve begeleiding en ondersteuning van de burgers respecteren de lokale mandatarissen de onafhankelijkheid van de diensten en van de personeelsleden, de objectiviteit van de procedures en de termijnen die als redelijk moeten worden beschouwd voor de afhandeling van soortgelijke dossiers.

Indien de behandelend ambtenaar de gevraagde informatie verstrekt, onthoudt de lokale mandataris zich van een persoonlijk standpunt over de verstrekte informatie uit loyaliteit ten opzichte van het bevoegde bestuursorgaan en uit loyaliteit ten opzichte van de behandelend ambtenaar en dit tevens om de onafhankelijkheid van de ambtenaar niet te schaden.

Artikel 44

De briefwisseling met de overheid, gevoerd in het kader van de administratieve begeleiding en ondersteuning, wordt uitsluitend op naam van de burger gesteld. Er wordt op geen enkele wijze melding gemaakt van de begeleidende en ondersteunende rol van de lokale mandataris.

Media en publiciteit

Artikel 45

Het is de lokale mandatarissen verboden publiciteit te maken voor dienstverlenende activiteiten. Ze kunnen bekendheid geven aan hun bereikbaarheid voor de bevolking.

Die informatieverstrekking wordt beperkt tot het bekendmaken van een of meer contactadressen, naam en mandaat van de lokale mandataris, spreekuren, telefoonnummer(s) en e-mailadres.

In ieder geval kan er geen melding worden gemaakt van de aard van de dienstverlening waarin zij eventueel gespecialiseerd zijn. Die regels gelden niet voor ledenbladen van politieke partijen of voor eigen politieke publicaties.

Artikel 46

De lokale overheden moeten inzake het gebruik van de gemeentelijke en provinciale informatiebladen of andere publicaties uitgaande van het bestuur, de nodige kiesheid aan de dag te leggen.

Een gemeentelijk infoblad – of enige andere publicatie verspreid met financiële of andere middelen van de gemeente – mag niet politiek gekleurd zijn.

Bij officiële overheidsinformatie moet elke schijn van partijdigheid worden geweerd.

Artikel 47

De lokale mandatarissen maken in hun verkiezingscampagnes en -mailing die gericht zijn op individuen geen melding van de diensten die zij eventueel voor de betrokkenen hebben verricht en mogen hierbij geen termen gebruiken die verwarring kunnen scheppen met officiële instanties. In geen geval mogen zij de indruk wekken dat zij om steun vragen in ruil voor bewezen diensten.

Artikel 48

Lokale mandatarissen gaan op een omzichtige en volwassen manier om met sociale en andere media in het algemeen. Ten allen tijde dient de sereniteit en welvoegelijkheid gerespecteerd te worden ten opzichte van de gemeente, het OCMW en de mandatarissen.

De bepalingen van het hoofdstuk “Onderlinge omgang en afspraken over vergaderingen” zijn ook van toepassing wanneer mandatarissen sociale media gebruiken.

Er kan gedebatteerd worden op sociale media over gemeentelijke of OCMW-aangelegenheden, zolang dit op een respectvolle manier en met de waardigheid van het ambt gebeurt. Er worden geen personeelsleden betrokken in discussies of vermeld door de mandatarissen op sociale media.

Een lokale mandataris die geen deel uitmaakt van het college van burgemeester of schepenen of vast bureau kan niet spreken uit naam van de gemeente of het OCMW.

Onderlinge omgang en afspraken over vergaderingen

Artikel 49

Raadsleden gaan respectvol om met elkaar, met de leden van het college van burgemeester en schepenen, vast bureau en bijzonder comité voor de sociale dienst en met de personeelsleden van de gemeente en het OCMW.

Elk raadslid, elk lid van het college van burgemeester en schepenen, vast bureau en bijzonder comité voor de sociale dienst en elk personeelslid is een medemens en medeburger en verdient respect. Een respectvolle omgang met elkaar zorgt voor een betere beraadslaging en leidt tot zorgvuldigere en dus betere besluitvorming. Bovendien heeft de manier waarop het college van burgemeester en schepenen, vast bureau en het bijzonder comité voor de sociale dienst en de raad met elkaar omgaan een invloed op de geloofwaardigheid van de politiek.

De lokale mandatarissen verbinden zich tot een duidelijke, tijdige en volledige formulering van een vraag of een opdracht. Zij stellen zich respectvol op t.a.v. het personeel en de taken die de personeelsleden uitvoeren en kunnen uitvoeren, rekening houdend met de aanwezige capaciteit en competenties.

De lokale mandatarissen verbinden zich tot het naleven van de procedures, het respecteren van de termijnen en het eerbiedigen van de bevoegdheidsverdelingen. Zij dragen er zorg voor om elke vorm van misbruik te voorkomen, vertragende acties ten allen tijde te vermijden en ervoor te

zorgen dat zij alle benodigde documenten en alle beslissingen met de vereiste zorg, en de nodige ernst, voorbereiden, opstellen en uitvaardigen.

Artikel 50

Lokale mandatarissen houden zich tijdens vergaderingen van de politieke organen aan het huishoudelijk reglement en volgen de aanwijzingen van de voorzitter hierover op.

Artikel 51

Lokale mandatarissen onthouden zich in het openbaar, dus ook in openbare raads- en commissievergaderingen, van negatieve uitlatingen over individuele personeelsleden.

Bespoedigingstussenkomsten

Artikel 52

Bespoedigingstussenkomsten zijn tussenkomsten waarbij lokale mandatarissen een administratieve procedure proberen te bespoedigen in gevallen of in dossiers die zonder die tussenkomst een regelmatige afloop of resultaat zouden krijgen, maar dan na verloop van een langere verwerkings- of behandelingstermijn.

Dergelijke tussenkomsten, die een ongelijke behandeling van de betrokken burgers inhouden, zijn verboden.

Begunstigingstussenkomsten

Artikel 53

Begunstigingstussenkomsten zijn tussenkomsten waarbij de lokale mandataris zijn voorspraak aanwendt om de afloop of het resultaat van een zaak of van een dossier te beïnvloeden in de door de belanghebbende burger gewenste zin.

Dergelijke tussenkomsten, die een ongelijke behandeling van de betrokken burgers inhouden, zijn verboden.

Tussenkomsten bij gerechtelijke en politionele instanties om de juridische besluitvorming in individuele dossiers te beïnvloeden, bijvoorbeeld om een proces-verbaal te laten seponeren, zijn verboden.

Elke poging tot bevoordeling, waarbij de inwoner door toedoen, bemiddeling of voorspraak van een lokale mandataris iets tracht te bereiken wat onrechtmatig of wettelijk niet toelaatbaar is, is verboden.

Tussenkomsten van lokale mandatarissen met de bedoeling de toewijzing of de uitvoering van contractuele verbintenissen met de overheid te beïnvloeden, zijn verboden.

Artikel 54

Tussenkomsten bij selectie voerende instanties, die tot doel hebben het verhogen van kansen op benoeming, aanstelling en bevordering in de administratie, zijn verboden.

Lokale mandatarissen die om steun gevraagd worden door of voor kandidaten die een functie, aanstelling of bevordering ambiëren, delen betrokkene mee dat de aanstelling, de benoeming of de bevordering gebeurt op basis van de geldende normen en procedures. Zij verwijzen de belanghebbende naar de bevoegde dienst of instantie.

Artikel 55

Lokale mandatarissen mogen occasioneel en op eigen initiatief personen aanbevelen bij werkgevers in de particuliere sector. Ze mogen geen enkele tegenprestatie, van welke aard ook, beloven of leveren aan de betrokken werkgevers.

Artikel 56

De algemeen directeur neemt de nodige maatregelen opdat de personeelsleden die het dossier behandelen alle tussenkomsten opnemen in het desbetreffende administratieve dossier, wat ook de aard van de tussenkomst of de hoedanigheid van de tussenkomende persoon is.

De volgende handelingen worden niet beschouwd als tussenkomsten die in het administratief dossier dienen te worden opgenomen:

- louter informatieve vragen van algemene of technische aard, tenzij deze relevant zijn voor het dossier.
- vragen en/of tussenkomsten van uitvoerende mandatarissen in het kader van hun functionele en hiërarchische relaties ten aanzien van de behandelende personeelsleden of diensten.

Naleving en handhaving van de deontologische code

Artikel 57

De lokale mandatarissen verbinden zich ertoe de deontologische code na te leven.

Artikel 58

De gemeenteraad en raad voor maatschappelijke welzijn zien erop toe dat de fracties en de individuele lokale mandatarissen volgens de deontologische code handelen.

Er zijn verschillende fasen te onderscheiden die spelen bij het toezien op de naleving van de deontologische code, namelijk:

- Het voorkomen van mogelijke schendingen
- Het signaleren van vermoedens van schendingen
- Het vooronderzoek naar vermoedens van schendingen
- Het onderzoeken van vermoedens van schendingen door de deontologische commissie
- Het zich eventueel uitspreken over schendingen door de deontologische commissie

Het voorkomen van mogelijke schendingen

Artikel 59

Wanneer een lokale mandataris twijfelt of een handeling die hij/zij wil verrichten een overtreding van de code zou kunnen zijn, wint het lid hierover advies in bij de algemeen directeur of het personeelslid dat door de algemeen directeur daartoe werd aangewezen.

Artikel 60

Wanneer een lokale mandataris twijfelt over een nog niet uitgevoerde handeling van een andere lokale mandataris, dan waarschuwt hij/zij die persoon. De lokale mandataris verwoordt de twijfels en verwijst de betrokkene zo nodig door naar de algemeen directeur of het personeelslid dat door de algemeen directeur daartoe werd aangewezen.

Het signaleren van vermoedens van schendingen

Artikel 61

Eenieder die geconfronteerd wordt met een handeling van een individuele lokale mandataris kan, binnen de 10 kalenderdagen na kennisname van deze handeling, hiervan melding maken bij de algemeen directeur of het personeelslid dat door de algemeen directeur daartoe werd aangewezen.

Indien de melding niet gebeurd is binnen de termijn van 10 kalenderdagen wordt deze als niet ontvankelijk beschouwd.

Indien de termijn verstrijkt op een zaterdag, zondag of feestdag wordt deze niet verlengd naar de eerstvolgende werkdag.

Artikel 62

De algemeen directeur, of het personeelslid dat door de algemeen directeur daartoe werd aangewezen, wijst een plaatsvervanger aan indien hij/zij de melding niet kan behandelen. Daarbij wordt de onafhankelijkheid en onpartijdigheid gewaarborgd. Ook indien de algemeen directeur of het aangewezen personeelslid zelf de melder uitmaken, wordt een plaatsvervanger aangeduid voor de verdere behandeling ervan.

Artikel 63

Anonieme meldingen worden onontvankelijk verklaard.

De melding neemt de vorm aan van een e-mail met ontvangstbevestiging die verplicht volgende gegevens bevat:

- De identiteit van de melder;
- De identiteit van de individuele mandataris waarop de melding betrekking heeft.
- De artikelen van de deontologische code waarvan men meent dat zij miskend werden;
- Een beschrijving van de gestelde handeling en de feitelijke situatie.

De melding wordt gericht aan de algemeen directeur of het door hem/haar aangewezen personeelslid.

Artikel 64

Een kopie van de melding wordt door de algemeen directeur of het aangewezen personeelslid onverwijld ter kennis gebracht aan de betrokken mandataris en aan de voorzitter van de gemeenteraad of raad voor maatschappelijke welzijn.

Artikel 65

De algemeen directeur, of het door hem aangewezen personeelslid, stelt een dossier samen na ontvangst van de melding zoals bedoeld in artikel 63.

Dit dossier bevat alle documenten die opgesteld en ontvangen worden gedurende de verdere procedure.

Artikel 66

De algemeen directeur beoordeelt de ontvankelijkheid van de melding.

Indien de melding onontvankelijk is wordt de melder, de betrokken mandataris en de voorzitter van de gemeenteraad of raad voor maatschappelijk welzijn hiervan zo spoedig mogelijk in kennis gesteld.

Indien de melding ontvankelijk is wordt de indiener van de melding uitgenodigd binnen een termijn van 10 kalenderdagen om vervolgens hierover op korte termijn in gesprek te treden. Van dit overleg wordt een verslag opgemaakt hetgeen wordt toegevoegd aan het dossier. Uit het gesprek en verslag moet blijken of, na eerste inschatting, er nog sprake is van een vermoeden van schending hetgeen het voeren van een vooronderzoek vereist.

Het vooronderzoek naar vermoedens van schendingen van de deontologische code

---

Artikel 67

Indien na het overleg het vermoeden van een schending blijft bestaan, zoals blijkt uit het verslag zoals bedoeld in artikel 66, wordt hiernaar een vooronderzoek verricht.

Dit vooronderzoek wordt gevoerd door de algemeen directeur of het daartoe aangewezen personeelslid en de voorzitter van de gemeenteraad of raad voor maatschappelijke welzijn. Indien nodig vanuit de vereisten van onafhankelijkheid en onpartijdigheid duidt de algemeen directeur of het daartoe aangewezen personeelslid een vervanger aan. Hetzelfde geldt voor de voorzitter van de gemeenteraad of raad voor maatschappelijke welzijn die een vervanger uit de raad aanduidt.

Tijdens het vooronderzoek waken de algemeen directeur en de voorzitter over het recht van

verdediging van de betrokken mandataris.

Het vooronderzoek wordt binnen een redelijke termijn gevoerd en afgerond.

Artikel 68

Gedurende het vooronderzoek wordt er een beoordelingsverslag opgemaakt waarbij onderzocht wordt of de betrokken mandataris een bepaling van de deontologische code overtreden heeft.

De algemeen directeur of het daartoe aangesteld personeelslid en de voorzitter gaan de inhoudelijke elementen na en kunnen stukken en inlichtingen opvragen, in zoverre deze vereist zijn om een beoordeling uit te voeren.

Tijdens de beoordeling kan er rekening gehouden worden met eventuele verzachtende of verzwarende omstandigheden.

Artikel 69

Alvorens het beoordelingsverslag definitief op te stellen wordt de betrokken mandataris gehoord en zodoende in de mogelijkheid gesteld zijn/haar standpunt uiteen te zetten. Van deze hoorzitting wordt een verslag opgesteld.

Artikel 70

Indien uit het beoordelingsverslag blijkt dat er voldoende concrete vermoedens bestaan dat de deontologische code overtreden werd door een lokale mandataris, wordt dit doorgestuurd naar de voorzitter van de deontologische commissie. Tegelijkertijd wordt een melding verstuurd naar de betrokkene(n), alsook naar de initiële melder.

Indien uit het beoordelingsverslag blijkt dat er geen voldoende concrete vermoedens bestaan dat de deontologische code overschreden werd, wordt de procedure beëindigd en worden de betrokkene(n) en de initiële melder hiervan op de hoogte gebracht.

Het onderzoeken van vermoedens van schendingen door de deontologische commissie

---

Artikel 71

De gemeenteraad en de raad voor maatschappelijk welzijn richten elk een eigen deontologische commissie in: één voor de gemeenteraad en één voor de raad voor maatschappelijk welzijn.

De deontologische commissie voor de gemeenteraad is bevoegd voor:

- de gemeenteraadsleden
- de voorzitter van de gemeenteraad
- de schepenen
- de burgemeester.

De deontologische commissie voor de raad voor maatschappelijk welzijn is bevoegd voor:

de OCMW-raadsleden
de voorzitter van de raad voor maatschappelijk welzijn
de voorzitter en de leden van het vast bureau
de voorzitter en de leden van het bijzonder comité voor de sociale dienst.

De samenstelling van de deontologische commissie van de gemeenteraad is identiek aan de samenstelling van de deontologische commissie van de raad voor maatschappelijk welzijn.

Artikel 72

Wanneer uit het vooronderzoek blijkt dat er een concreet vermoeden bestaat dat de lokale mandataris bepalingen overschreden heeft van de deontologische code, roept de voorzitter van de deontologische commissie binnen 30 kalenderdagen na de ontvangst van het beoordelingsverslag de deontologische commissie samen, die vervolgens op korte termijn bijeenkomt in zitting om de gegrondheid van de klacht te onderzoeken.

Met het oog op dezelfde zitting wordt de betrokken mandataris hiervoor uitgenodigd door de voorzitter van de deontologische commissie. Dit met de mededeling dat de betrokken mandataris het dossier kan inkijken, zich kan laten vertegenwoordigen door een raadsman naar keuze en dat hij/zij gehoord zal worden over een vermoeden van schending. Daartoe bevat deze uitnodiging een omschrijving van de feiten en een weergave van het vermoeden van schending.

De deontologische commissie doet uitspraak over de zaak uiterlijk binnen 60 kalenderdagen na de ontvangst van het dossier.

Artikel 73

De deontologische commissie wordt samengesteld uit raadsleden waarbij iedere fractie beschikt over minstens één vertegenwoordiger. Raadsleden die zetelen als onafhankelijke kunnen geen deel uitmaken van de deontologische commissie. Indien een raadslid verklaart een fractie te verlaten om als onafhankelijke te zetelen, wordt door de fractie een plaatsvervanger aangeduid om in de deontologische commissie te zetelen.

Indien een fractielid zetelend als commissielid toetreedt tot een andere fractie, vervalt het mandaat van dit commissielid in de deontologische commissie. De oorspronkelijke fractie blijft over evenveel commissieleden beschikken en kan aldus een vervanger voordragen. De fractie waartoe het commissielid toetreedt, beschikt niet over meer mandaten ten gevolge van de toetreding.

De mandaten die toekomen aan de fracties waarvan de leden deel uitmaken van het college van burgemeester en schepenen respectievelijk vast bureau is steeds hoger dan de som van het aantal mandaten dat toekomt aan de andere fracties.

De gemeenteraad beslist over de samenstelling bij gewone meerderheid.

Een lid van de deontologische commissie kan vervangen worden door iemand van dezelfde

politieke fractie. Een lid dat deel uitmaakt van een éénmansfractie, kan zich laten vervangen door een mandataris van een andere fractie.

Wanneer een effectief lid van de deontologische commissie betrokken is bij de procedure, rechtstreeks en persoonlijk, dient deze zich te verwijderen uit de deontologische commissie wegens belangenvermenging of minstens enige schijn daartoe. In dat geval zal een aangeduide plaatsvervanger deelnemen aan de beraadslagingen.

Leden van de deontologische commissie ontvangen geen presentiegeld.

Artikel 74

De commissie verkiest in haar schoot een voorzitter. De algemeen directeur, of een personeelslid daartoe aangewezen, is secretaris bij de deontologische commissie.

Indien de voorzitter of de secretaris niet aanwezig kan zijn wordt er ter zitting een plaatsvervangende voorzitter of secretaris gekozen uit de effectieve leden van de deontologische commissie.

De stemming gebeurt bij gewone meerderheid.

Artikel 75

De voorzitter heeft als belangrijkste taak om de beraadslagingen van de deontologische commissie in goede banen te leiden. De voorzitter zorgt er ook voor dat de leden van de deontologische commissie kennis hebben kunnen nemen van het dossier, in navolging van de ontvangst ervan.

De voorzitter stelt de agendapunten vast.

Artikel 76

De secretaris houdt een aanwezigheidslijst bij en stelt een verslag op over de beraadslagingen van de deontologische commissie.

Dit verslag vermeldt de aanwezigheid van de leden gedurende de vergadering en geeft een weerslag van de beraadslagingen, zonder de naam van de sprekers te vermelden, tenzij zij hierom uitdrukkelijk verzocht hebben. Het verslag maakt onder elk punt melding van de door de deontologische commissie getroffen beslissing en het resultaat van de stemming.

Het verslag wordt na afloop van de vergadering binnen 5 kalenderdagen meegedeeld aan de leden van de deontologische commissie, waarbij zij bezwaren kunnen uiten. Zij hebben een termijn van 3 kalenderdagen te rekenen vanaf de ontvangst van het verslag, om hierover bezwaren te uiten. Worden er geen bezwaren geuit, dan wordt het verslag als goedgekeurd beschouwd. Indien er toch bezwaren geuit worden, stelt de secretaris de voorzitter van de deontologische commissie hiervan onmiddellijk op de hoogte. De voorzitter roept de deontologische commissie opnieuw samen om de bezwaren te bespreken en het verslag, wanneer nodig, te remediëren.

Het goedgekeurde verslag wordt ondertekend door de voorzitter en de secretaris van de deontologische commissie.

Artikel 77

De deontologische commissie kan alle nuttige vaststellingen doen en alle inlichtingen, stukken en gegevens opvragen bij de betrokkenen.

De deontologische commissie waakt steeds over de rechten van verdediging en zorgt ervoor dat deze gevrijwaard blijven.

Artikel 78

De deontologische commissie vergadert achter gesloten deuren tenzij de betrokken mandataris verzoekt om een openbare behandeling van zijn eigen tussenkomst.

Artikel 79

De deontologische commissie beslist preferentieel bij consensus. Indien dit niet mogelijk is, wordt er gestemd bij geheime stemming. Er wordt dan beslist bij gewone meerderheid.

De deontologische commissie formuleert een gemotiveerd advies aan de raad over het vermoeden van een schending.

Artikel 80

De beslissing van de deontologische commissie wordt ter kennis gebracht aan de betrokken mandataris, de initiële melder en de voorzitter van de gemeenteraad of raad voor maatschappelijk welzijn.

Gevolg

Artikel 81

De voorzitter van de gemeenteraad of raad voor maatschappelijk welzijn deelt de beslissingen van de deontologische commissie mee in openbare zitting van de gemeenteraad of raad voor maatschappelijk welzijn.

De gemeenteraad respectievelijk raad voor maatschappelijk welzijn spreekt zich uit of er al dan niet sprake is van een schending van de deontologische code en welk gevolg zij daaraan verleent.

Advies door de deontologische commissie

Artikel 82

De deontologische commissie kan op verzoek van de gemeenteraad respectievelijk raad voor maatschappelijk welzijn advies uitbrengen over de deontologische code.

De deontologische commissie brengt dit advies uit binnen 60 kalenderdagen na ontvangst van het schriftelijk verzoek.

Artikel 83

Het advies heeft enkel betrekking op de deontologische code voor lokale mandatarissen, zoals goedgekeurd door de gemeenteraad en de raad voor maatschappelijk welzijn.

De adviezen zijn richtinggevend en niet-bindend. Ze gelden alleen binnen de perken van het verzoek om advies.

De adviezen binden de deontologische commissie niet bij de behandeling van meldingen.

Adviezen worden meegedeeld aan de gemeenteraad of raad voor maatschappelijk welzijn die hiervan akte neemt.

Bijlage: wetteksten

Gedrag bij stemming en beraadslaging: Decreet van 22 december 2017 over het lokaal bestuur, zoals gewijzigd, artikel 27, §1, §3 en §4 (ook van toepassing op de OCMW-raadsleden op basis van art. 74 van hetzelfde decreet)

§ 1. Het is voor een raadslid verboden deel te nemen aan de bespreking en de stemming over: 1° aangelegenheden waarin hij een rechtstreeks belang heeft, hetzij persoonlijk, hetzij als vertegenwoordiger, of waarbij de echtgenoot, of bloed- of aanverwanten tot en met de vierde graadeen persoonlijk en rechtstreeks belang hebben. Dat verbod strekt niet verder dan de bloed- en aanverwanten tot en met de tweede graad als het gaat om de voordracht van kandidaten, benoemingen, ontslagen, afzettingen en schorsingen. Voor de toepassing van deze bepaling worden personen die een verklaring van wettelijke samenwoning als vermeld in artikel 1475 van het Burgerlijk Wetboek hebben afgelegd, met echtgenoten gelijkgesteld; 2° de vaststelling of goedkeuring van het meerjarenplan, het budget en de jaarrekening van een instantie waaraan hij rekenschap verschuldigd is of van een instantie tot het uitvoerend orgaan waarvan hij behoort.

Het eerste lid is niet van toepassing op het gemeenteraadslid dat zich in de omstandigheden, vermeld in het eerste lid, bevindt louter op grond van het feit dat hij als vertegenwoordiger van de gemeente is aangewezen in andere rechtspersonen.

§ 3. Dit artikel is van toepassing op de vertrouwenspersoon, vermeld in artikel 16 en 155.

§ 4. Als een gemeenteraadslid zich in de situatie, vermeld in paragraaf 1, bevindt, moet dat punt op de vergadering behandeld worden, en kan de vergadering niet gesloten worden voor het punt in kwestie is behandeld of voor beslist is om het punt uit te stellen.

Gedrag bij stemming en beraadslaging: Wet van 15 juni 2006 op de overheidsopdrachten, artikel 8

§ 1. Onverminderd de toepassing van andere verbodsbepalingen die voortvloeien uit een wet, een decreet, een ordonnantie, een reglement of statuut, is het elke ambtenaar, openbare gezagsdrager of ieder ander persoon die op welke wijze ook aan de aanbestedende overheid verbonden is, verboden, op welke wijze ook, rechtstreeks of onrechtstreeks tussen te komen bij de plaatsing en de uitvoering van een overheidsopdracht zodra hij daardoor, persoonlijk of via een tussenpersoon, zou kunnen terechtkomen in een toestand van belangenvermenging met een kandidaat of inschrijver.

§ 2. Deze belangenvermenging wordt alleszins vermoed te bestaan:

1° zodra de ambtenaar, de openbare gezagsdrager of de natuurlijke persoon bedoeld in § 1, bloed-

ofaanverwant is in de rechte lijn tot de derde graad en in de zijlijn tot de vierde graad of in geval van wettelijke samenwoning, met een van de kandidaten of inschrijvers of met ieder ander natuurlijk persoon die voor rekening van een van hen een directie- of beheersbevoegdheid uitoefent; 2° indien de ambtenaar, de openbare gezagsdrager of de natuurlijke persoon bedoeld in § 1 zelf of via een tussenpersoon eigenaar, mede-eigenaar of werkend vennoot is van één van de kandiderende of inschrijvende ondernemingen dan wel in rechte of in feite, zelf of via een tussenpersoon, een directie- of beheersbevoegdheid uitoefent.

De ambtenaar, de openbare gezagsdrager of de natuurlijke persoon die zich in een van dezetoestanden bevindt, is verplicht zichzelf te wraken.

§ 3. Indien de ambtenaar, de openbare gezagsdrager, de natuurlijke persoon of rechtspersoon bedoeld in § 1, zelf of via een tussenpersoon, een of meer aandelen of deelbewijzen ter waarde vanten minste vijf percent van het maatschappelijk kapitaal van een van de kandiderende of inschrijvende ondernemingen bezit, is hij verplicht de aanbestedende overheid daarvan in kennis testellen.

Gedrag bij stemming en beraadslaging: Burgerlijk Wetboek van 21 maart 1804, zoals gewijzigd, artikel 1596

Bij een openbare verkoping mogen, op straffe van nietigheid, noch door henzelf noch door tussenpersonen, kopers worden:

Voogden, wat betreft de goederen van hen over wie zij de voogdij hebben; Lasthebbers, wat betreft de goederen met de verkoop waarvan zij belast zijn;

Bestuurders, wat betreft de goederen van de gemeenten of van de openbare instellingen, die aan hun zorg zijn toevertrouwd;

Openbare ambtenaren, wat betreft de goederen van de Staat, waarvan de verkoop door hun tussenkomst geschiedt.

Verboden functies voor lokale mandatarissen: Decreet van 22 december 2017 over het lokaal bestuur, zoals gewijzigd, artikel 10 (ook van toepassing op de OCMW-raadsleden op basis van art. 71 van hetzelfde decreet)

De volgende personen kunnen geen deel uitmaken van een gemeenteraad:

1° de provinciegouverneurs, de vicegouverneur van het administratief arrondissement Brussel-Hoofdstad, de hoge ambtenaar die de Brusselse Hoofdstedelijke Regering aanwijst overeenkomstig artikel 48, derde lid, van de bijzondere wet van 12 januari 1989 betreffende de Brusselse Instellingen en de adjunct van de gouverneur van de provincie Vlaams-Brabant, de provinciegriffiers, de arrondissementscommissarissen en de adjunct-arrondissementscommissarissen als de gemeente in kwestie deel uitmaakt van hun ambtsgebied;

2° de magistraten, de plaatsvervangende magistraten en de griffiers bij de hoven en de rechtbanken, de administratieve rechtscolleges en het Grondwettelijk Hof;

3° de leden van het operationeel, administratief of logistiek kader van de politiezone waar

degemeente toe behoort;

4° de personeelsleden van de gemeente in kwestie of van het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn dat die gemeente bedient of van de gemeentelijke extern verzelfstandigde agentschappen van de gemeente;

5° de leden van een districtsraad;

6° de personen die in een lokale decentrale overheid van een andere lidstaat van de Europese Unie een ambt of een mandaat uitoefenen dat gelijkwaardig is aan dat van gemeenteraadslid, voorzitter van de gemeenteraad, schepen of burgemeester;

7° de bloedverwanten tot en met de tweede graad, de aanverwanten in de eerste graad of de echtgenoten in de gemeenteraad van dezelfde gemeente.

Als bloed- of aanverwanten in een graad als vermeld in het eerste lid, 7°, of twee echtgenoten worden verkozen bij dezelfde verkiezing, wordt de voorkeur bepaald door de grootte van de quotiënten op grond waarvan de zetels die kandidaten hebben verkregen aan hun lijst zijn toegekend.

Als twee bloed- of aanverwanten in een verboden graad of twee echtgenoten worden verkozen, de ene tot raadslid, de andere tot opvolger, geldt het verbod om zitting te nemen alleen voor de opvolger, tenzij de plaats waarvoor hij in aanmerking komt, is opengevallen voor de verkiezing van zijn bloed- of aanverwant of echtgenoot. Tussen opvolgers die voor opengevallen plaatsen in aanmerking komen, wordt de voorrang allereerst bepaald volgens de tijdsorde van de vacatures.

Voor de toepassing van dit artikel worden personen die een verklaring van wettelijke samenwoning als vermeld in artikel 1475 van het Burgerlijk Wetboek hebben afgelegd, met echtgenoten gelijkgesteld.

Aanverwantschap die later tot stand komt tussen raadsleden, brengt geen verval van hun mandaat mee. Dat geldt niet bij een huwelijk tussen raadsleden en als er een verklaring van wettelijke samenwoning als vermeld in artikel 1475 van het Burgerlijk Wetboek, is afgelegd.

De onverenigbaarheid wordt geacht op te houden door het overlijden van de persoon door wie ze tot stand is gekomen, door echtscheiding of door de beëindiging van het wettelijk samenlevingscontract.

Overeenkomstig artikel 71 en 72 van de Nieuwe Gemeentewet is het eerste lid, 1° en 2°, ook van toepassing op de niet-Belgische onderdanen van de Europese Unie die in België verblijven voor de uitoefening in een andere lidstaat van de Europese Unie van ambten die gelijkwaardig zijn aan de ambten, vermeld in deze bepalingen.

Onverenigbaarheden: Decreet van 22 december 2017 over het lokaal bestuur, zoals gewijzigd, artikel 11 (ook van toepassing op de OCMW-raadsleden op basis van art. 71 van hetzelfde decreet)

Het verkozen gemeenteraadslid dat zich op het ogenblik van zijn installatie als gemeenteraadslid

in een situatie bevindt die onverenigbaar is met het lidmaatschap van de gemeenteraad, kan de eed niet afleggen en wordt bijgevolg geacht afstand te doen van het mandaat dat aan hem toegekend is.

Een gemeenteraadslid dat tijdens zijn mandaat in een met zijn mandaat onverenigbare situatie terechtkomt en dat binnen vijftien dagen na het tot hem gerichte verzoek van de voorzitter van de gemeenteraad geen einde maakt aan die situatie, wordt door de gemeenteraad vervallen verklaard van zijn mandaat, overeenkomstig artikel 9, § 1, tweede lid, § 2 en § 3, nadat het betrokken gemeenteraadslid is gehoord.

Als de betrokkene, zelfs bij ontstentenis van enige kennisgeving, na de vervallenverklaring zijn mandaat blijft uitoefenen hoewel hij kennis heeft van de oorzaak van het verval, is hij strafbaar meteen gevangenisstraf van acht dagen tot een jaar en met geldboete van zesentwintig euro tot vijfhonderd euro.

Verboden handelingen: Decreet van 22 december 2017 over het lokaal bestuur, zoals gewijzigd, artikel 27 §2 en §3 (ook van toepassing op de OCMW-raadsleden op basis van art. 74 van hetzelfde decreet)

§ 2. Het is voor een gemeenteraadslid verboden:

1° rechtstreeks of onrechtstreeks als advocaat of notaris tegen betaling te werken in geschillen ten behoeve van de gemeente. Dat verbod geldt ook voor de personen die in het kader van een associatie, groepering, samenwerking of op hetzelfde kantooradres met het gemeenteraadslid werken;

2° rechtstreeks of onrechtstreeks als advocaat of notaris ten behoeve van de tegenpartij van de gemeente of ten behoeve van een personeelslid van de gemeente te werken bij geschillen die betrekking hebben op beslissingen over de tewerkstelling binnen de gemeente. Dat verbod geldt ook voor de personen die in het kader van een associatie, groepering, samenwerking of op hetzelfde kantooradres met het gemeenteraadslid werken;

3° rechtstreeks of onrechtstreeks een overeenkomst te sluiten, behalve in geval van een schenking aan de gemeente of een gemeentelijk extern verzelfstandigd agentschap, of deel te nemen aan een opdracht voor aanneming van werken, leveringen of diensten, verkoop of aankoop ten behoeve van de gemeente of een gemeentelijk extern verzelfstandigd agentschap, behalve als het gemeenteraadslid een beroep doet op een dienstverlening van de gemeente of van een gemeentelijk extern verzelfstandigd agentschap en ten gevolge daarvan een overeenkomst aangaat;

4° op te treden als afgevaardigde of deskundige van een vakorganisatie in het bijzonderonderhandelingscomité of het hoog overlegcomité van de gemeente.

§ 3. Dit artikel is van toepassing op de vertrouwenspersoon, vermeld in artikel 16 en 155.

Wetgeving inzake corruptie: Strafwetboek van 8 juni 1867, zoals gewijzigd, artikel 245

Iedere persoon die een openbaar ambt uitoefent, die, hetzij rechtstreeks, hetzij door tussenpersonen of door schijnhandelingen, enig belang, welk het ook zij, neemt of aanvaardt in de verrichtingen, aanbestedingen, aannemingen of werken in regie waarover hij ten tijde van de handeling geheel of ten dele het beheer of het toezicht had, of die, belast met de ordonnanciering van de betaling of de vereffening van een zaak, daarin enig belang neemt, wordt gestraft met gevangenisstraf van een jaar tot vijf jaar, en met geldboete van 100 [euro] tot 50 000 [euro] of met één van die straffen en hij kan bovendien, overeenkomstig artikel 33, worden veroordeeld tot ontzetting van het recht om openbare ambten, bedieningen of betrekkingen te vervullen. De voorafgaande bepaling is niet

toepasselijk op hem die in de gegeven omstandigheden zijn private belangen door zijn betrekking niet kon bevorderen en openlijk heeft gehandeld.

Wetgeving inzake terugbetaling en verantwoording kosten: Besluit van de Vlaamse Regering van 5 juni 2009 houdende de bezoldigingsregeling van de lokale en provinciale mandataris, artikel 35 §1

Art. 35. §1. Alleen kosten die verband houden met de uitoefening van het mandaat en die noodzakelijk zijn voor de uitoefening van het mandaat, kunnen worden terugbetaald.

De kosten, vermeld in het eerste lid, worden gestaafd met bewijsstukken.

Wetgeving inzake terugbetaling specifieke kosten: Decreet van 22 december 2017 over het lokaal bestuur, zoals gewijzigd, artikel 38

De gemeenteraad stelt bij de aanvang van de zittingsperiode een huishoudelijk reglement vast waarin aanvullende maatregelen worden opgenomen voor de werking van de raad en waarin minstens bepalingen worden opgenomen over:

1° de vergaderingen waarvoor presentiegeld wordt verleend, het bedrag van het presentiegeld en denadere regels voor de eventuele terugbetaling van specifieke kosten die verband houden met de uitoefening van het mandaat van gemeenteraadslid of lid van het college van burgemeester en schepenen;

(...)

Wetgeving inzake beroepsgeheim: Strafwetboek van 8 juni 1867, zoals gewijzigd, artikel 458

Geneesheren, heilkundigen, officieren van gezondheid, apothekers, vroedvrouwen en alle andere personen die uit hoofde van hun staat of beroep kennis dragen van geheimen die hun zijn toevertrouwd, en deze bekendmaken buiten het geval dat zij geroepen worden om in rechte (of vooreen parlementaire onderzoekscommissie) getuigenis af te leggen en buiten het geval dat de wet hen verplicht die geheimen bekend te maken, worden gestraft met gevangenisstraf van acht dagen tot zes maanden en met geldboete van honderd euro tot vijfhonderd euro.

Wetgeving inzake geheimhoudingsplicht: Decreet van 22 december 2017 over het lokaalbestuur, zoals gewijzigd, artikel 29 §4

§ 4. De gemeenteraadsleden, alsook alle andere personen die krachtens de wet of het decreet de besloten vergaderingen van de gemeenteraad bijwonen, zijn tot geheimhouding verplicht.

Dit artikel doet geen afbreuk aan de mogelijkheid van strafrechtelijke vervolging van de gemeenteraadsleden, alsook van alle andere personen als vermeld in het eerste lid wegens schending van het beroepsgeheim, overeenkomstig artikel 458 van het Strafwetboek.

Wetgeving inzake openbaarheid van de vergadering: Decreet van 22 december 2017 over het lokaal bestuur, zoals gewijzigd, artikel 28

§ 1. De vergaderingen van de gemeenteraad zijn openbaar, behalve als:

- 1° het om aangelegenheden gaat die de persoonlijke levenssfeer raken. Zodra een dergelijk punt aande orde is, beveelt de voorzitter de behandeling in besloten vergadering;
- 2° de gemeenteraad met twee derde van de aanwezige leden en op gemotiveerde wijze beslist tot behandeling in besloten vergadering, in het belang van de openbare orde of op grond van ernstige bezwaren tegen de openbaarheid.

De vergaderingen over de beleidsrapporten, vermeld in artikel 249, zijn in elk geval openbaar.

§ 2. De besloten vergadering kan alleen plaatsvinden na de openbare vergadering, uitgezonderd in tuchtzaken. Als tijdens de openbare vergadering blijkt dat de behandeling van een punt in besloten vergadering moet worden voortgezet, kan de openbare vergadering, alleen met dat doel, worden onderbroken. Als tijdens de besloten vergadering blijkt dat de behandeling van een punt in openbare vergadering moet worden behandeld, wordt dat punt opgenomen op de agenda van de eerstvolgende gemeenteraad. In geval van dringende noodzakelijkheid van het punt of in geval van de eedaflegging van een personeelslid kan de besloten vergadering, alleen met dat doel, worden onderbroken.

Wetgeving inzake vertrouwelijkheid van informatie: Wet van 17 juni 2013 betreffende de motivering, de informatie en de rechtsmiddelen inzake overheidsopdrachten en bepaalde opdrachten voor werken, leveringen en diensten, zoals gewijzigd, artikel 10 §2

§ 2. De aanbestedende instantie en elke persoon die, in het kader van zijn functie of van de hem toevertrouwde opdrachten, kennis heeft van vertrouwelijke informatie over een opdracht of die hem, in het kader van het plaatsen en de uitvoering van de opdracht, door de kandidaten, inschrijvers, aannemers, leveranciers of dienstverleners werd verstrekt, mogen die informatie niet bekendmaken. Deze informatie heeft meer bepaald betrekking op de technische of commerciële geheimen en op de vertrouwelijke aspecten van de offertes.

Zolang de aanbestedende instantie geen beslissing heeft genomen over, naargelang het geval, de selectie of kwalificatie van de kandidaten of deelnemers, de regelmatigheid van de offertes, de gunning van de opdracht of de beslissing om af te zien van het plaatsen van de opdracht, hebben de kandidaten, deelnemers, inschrijvers en derden geen toegang tot de documenten betreffende de procedure, met name de aanvragen tot deelneming of kwalificatie, de offertes en de interne documenten van de aanbestedende instantie.

